

Šiais metais dažniau šalies ūkio sektorių įmonės pranešė apie numatomus grupės darbuotojų atleidimus. Per dešimt mėnesių iš 57 darbdavių Užimtumo tarnyba gavo pranešimus – penkiais daugiau nei pernai. Planuojamų atleisti dirbančiųjų skaičius šiemet 300 didesnis nei 2023 metais – įspėta 2,5 tūkst. darbuotojų. Nors prieš dvejus metus – 2022-aisiais fiksuota mažiau pranešimų, tačiau tuo metu darbo neteko beveik dvigubai daugiau darbuotojų – 4,5 tūkst.

Grupės darbuotojų atleidimų pranešimų analizė rodo, kad pastarąjį dešimtmetį mažiausiai – 38 pranešimai registruoti 2014 metais, kai buvo įspėta 1,8 tūkst. dirbančiųjų. Vienodas (2,3 tūkst.) atleidžiamų darbuotojų skaičius būdingas 2015 m. (iš įmonių gauti 44 pranešimai) ir 2016 m. (46).

Iš apdirbamosios gamybos sektoriaus tiek šiemet, tiek pernai gauta daugiausiai pranešimų. Tekstilės pramonė pagal vykdomus grupės darbuotojų atleidimus šiais metais yra pirmaujanti. Kas penktas tokio pobūdžio atleidimas – iš drabužių siuvimo įmonių.

Dvylika siuvimo srityje dirbančių darbdavių įspėjo 500 darbuotojų. Tai – didžiausias šiame sektoriuje grupės darbuotojų atleidimų srautas per penkerius metus. 2023 metais fiksuoti 8 įmonių grupės atleidimai, įspėti 179 darbuotojai.

„Siuvimo įmonės iki šiol pakankamai gerai atlaikė konkurencinius išbandymus, laviravo ir didelių sukrėtimų nepatyrė, nors siuvėjų trūkumas kamavo jau daugelį metų. Visgi nuo pernai, antrojo pusmečio, stebime augantį tekstilės pramonėje pokytį, kai viena po kitos įmonės ėmė planuoti grupės darbuotojų atleidimus. Ankstesniais metais ši reiškinį matėme baldų pramonėje, – sakė Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė. – Apdirbamoji pramonė apskritai jautriau reaguoja į restruktūrizacijos būtinybę dėl technologijų įtakos. Tai vienas iš veiksnių, lemiančių tokio masto sprendimus, kai neatlaikius konkurencijos ir importo, mažinamos darbo vietos. Kituose sektoriuose tokio padidėjusio nestabilumo šiuo metu neižvelgiame.“

Tekstilės pramonėje penkerių metų atleidimų dinamika rodo, kad 2021 m. (pandemijos laikotarpis) nė viena siuvimo įmonė nepatyrė grupės darbuotojų atleidimo. 2022 metais 4 įmonės įspėjo 148 darbuotojus, 2020 metais – 3 įmonės įteikė įspėjimus apie darbo netekimą 177 darbuotojams, o 2019 metais 4 įmonės atleido 148 dirbančiuosius.

Šiais metais tekstilės pramonėje akcinė bendrovė „Kauno Baltija“ nurodė didžiausią atleidžiamų darbuotojų skaičių – 115. Žinomo prekės ženklo bendrovė „Rožė“ pranešė, kad atleidžia 51 darbuotoją, „Detexa“ – 47, „Lelija“ – 47, „Sparta Textile“ – 44, „Tekstona“ – 38, „Gitolita“ – 32, AB „Vilkma“ – 25, „Siulema“ – 23, „Baltic Sewing Company“ – 21, „Salvika“

- 20, „Oyster & Co“ - 17.

Šiomet dažniausia grupės darbuotojų atleidimo pranešime darbdavių nurodyta priežastis - darbo organizavimo pakeitimai ir struktūrinės pertvarkos (restruktūrizacijos ir reorganizacijos) (36 įmonės ir 1514 darbuotojų). Ši priežastis dažniausia buvo ir pernai. Apie bankrotą šiomet pranešė 16 įmonių, kai pernai - 11. Įmonės likvidavimas (5 įmonės, 178 darbuotojai). Įmones likviduoti numato 5 darbdaviai ir ketina atleisti 178 darbuotojus.

Didžiausi grupės darbuotojų atleidimai šiomet numatyti „Fazer Lietuva“ (duonos gamyba; šviežių konditerijos kepinų ir pyragaičių gamyba) - 182 darbuotojai, „Lumifast“ (krovinių gabenimo agentų ir ekspeditorių veikla) - 140 darbuotojų. 2023 metais - „TransUnion Baltics“ (kompiuterių konsultacinė veikla) - 230 darbuotojų, „S-Form“ (kitų baldų gamyba) - 161 darbuotojas.

Didesni grupės darbuotojų atleidimai per pastaruosius tris mėnesius (rugpjūtį-spalį) planuojami informacijos ir ryšių srityje - dvi įmonės pateikė informaciją apie 154 specialistų numatomą atleidimą. Darbo neteks programinės įrangos kūrėjai, vadybos ir organizavimo analitikai, taikomųjų programų kūrėjai duomenų bazių projektuotojai ir administratoriai, apskaitos specialistai (buhalteriai), verslo paslaugų srities ir administracijos vadovai, programinės įrangos ir taikomųjų programų kūrėjai ir analitikai, sistemų analitikai telekomunikacijų inžinieriai, personalo ir profesinio orientavimo specialistai ir kt.

Spalį apie planuojamus masinius atleidimus pranešė 6 darbdaviai, numatantys atleisti 245 darbuotojus. Didžiausi - AB „Telia Lietuva“ (optimizuojant kaštus darbo neteks 102 darbuotojai) ir UAB „ID Vilnius“ (dėl atsisakomos architektūros veiklos atleidžiama 52 darbuotojai). Praėjusių metų spalį registruota tiek pat grupės darbuotojų atleidimų (6) ir išpėti 255 darbuotojai. Šį lapkritį gautas pranešimas iš „Telia Global Services Lithuania“, kad bendrovė išpėjo 153 darbuotojus.

Retesnių profesijų darbuotojai šį rudenį taip pat pateko į atleidimų sūkurį. PAS Aviation International (Baltic) Ltd informavo, kad darbo neteks 19 darbuotojų, daugiausiai lėktuvo palydovai (stiuardai), vyriausieji lėktuvo palydovai (stiuardai), orlaivio vadai. Kitose įmonėse - statybos inžinieriai, architektai, projektų (padalinio) vadovai, kraštovaizdžio architektai, reklamos, rinkodaros ir pardavimo specialistai, gyvosios gamtos mokslų technikai, taip pat šaltkalviai, apdailininkai, pardavėjai, laiškinių, programuotojai, siuntų skirstytojai, pinigų plovimo prevencijos specialistai, statybininkai, buhalteriai, įmonės vadovai ir t.t.

Visgi ilgiausias atleidžiamų darbuotojų sąrašas – 100 siuvėjų. Šiuo metu šalyje yra 135 laisvos darbo vietos siuvėjams. Miestuose, kur numatyti grupės darbuotojų atleidimai, Užimtumo tarnyboje siuvėjams yra registruota laisvų darbo vietų: Kaune – 55, Vilniuje – 21, Telšiuose dabar nėra nė vienos.

„Darbo rinkoje šiandien susiduriame su dideliais darbo organizavimo pokyčiais, ypač tai pastebima tokiuose jautriuose sektoriuose, kaip tekstilės pramonė. Mūsų prioritetas – padėti atleidžiamiems darbuotojams kuo greičiau rasti naujas galimybes: organizuojame mokymus, konsultacijas ir tarpininkaujame siekiant sklandaus perėjimo į naujus darbus. Šių metų duomenys rodo, kad bendromis pastangomis beveik pusė registruotų atleistųjų jau sėkmingai grįžo į darbo rinką“, – teigė Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotoja Giedrė Sinkevičė.

Apie 46 proc. atleistų ir Užimtumo tarnyboje registruotų asmenų šiais metais sugrįžo į darbo rinką. Nuo šių metų pradžios Užimtumo tarnyboje iš viso registravosi 1,3 tūkst. asmenų, netekusių darbo po pranešto grupės darbuotojų atleidimo. Iš užsiregistravusiųjų 465 asmenys įsidarbino pagal neterminuotą darbo sutartį, 78 asmenys įdarbinti pagal terminuotą darbo sutartį, 6 pradėjo savarankišką veiklą pagal verslo liudijimą, 21 buvo įdarbintas taikant įdarbinimo subsidijuojant priemonę, ir 22 pradėjo dalyvauti profesinio mokymo priemonėje.

Spalį laisvų darbo vietų platformoje paskelbta 15,1 tūkst. darbo pozicijų. Labiausiai jų skaičius sumažėjo apgyvendinimo ir maitinimo sektoriuje bei švietimo srityje, kur darbuotojų paieška rudenį įprastai prislopsta. Mažiau laisvų vietų paskelbė statybos sektoriaus ir prekybos įmonės – atitinkamai – 12,8 proc. ir 11,9 proc.

